

Пред нама је нова књига проф. др Мирољуба Јевтића, редовног професора Факултета политичких наука Университета у Београду, који се моментално налази на дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Србије у Демократској Републици Конго, а на нерезиденцијалној основи и на дужности амбасадора Србије у: Чаду, Централноафричкој Републици, Камеруну и Републици Конго. Професор Јевтић је најпознатији као дугогодишњи предавач на предмету *Политикологија религије*, политиколошкој научној дисциплини, чији је оснивач и коју је, по први пут на светком академском плану, увео у редовну наставу, управо на поменутом Факултету, већ далеке 1993. године (Јевтић, 2019).

Значајно је подвући да о највишем могућем нивоу, референтности и научном и академском реномеу аутора, у домену научног истраживања и сагледавања повратне интеракције религије и политике, сведочи богата академска каријера аутора и чињенице да је професор Јевтић, поред наведеног, и члан Управног одбора Истраживачког комитета 43 “Религија и политика” у оквиру Међународног удружења политичких наука (International Political Science Association) под покровитељством Организације Уједињених Нација за образовање, науку и културу (UNESCO); члан Управног одбора Истраживачког комитета 22 за социологију религије при Међународном социолошком удружењу (International Sociological Association); члан Истраживачке групе “Религија и политика” у оквиру Европског конзорцијума за политичка истраживања (European Consortium for Political Research); члан Међународног друштва за социологију религије (International Society for the Sociology of Religion) и др.

Књига, коју прелиставамо, јесте његова 16 књига, чији је самостални аутор, док још две потписује као коаутор. Објављена је од стране реномираног београдског Центра за проучавање религије и верску толеранцију, под насловом: “Политика се родила из религије” и, заправо, је реч о својеврсном зборнику његових политиколошко-религиолошких коментара и интервјуа, који су објављивани у дневној и периодичној штампи Србије, Републике Српске и Црне Горе, у периоду од 2006. до 2020. године. Чињеница да су речени прилози, стилски и концепцијски, прилагођени намени публикавања у дневној штампи, апострофира њихову актуелност и датом временском опсегу, али никако не на уштрб њихове чињеничне веродостојности и научне валидности.

Ради се, заправо, о ауторским коментарима, који су, у највећој мери, објављивани у дневном листу *Политика*, али и у дневним листовима: *Курир*, *Вечерње Новости* и *Данас*. Поменути интервјуи су, пак, првобитно објављивани у дневним новинама: *Политика*, *Вечерње Новости*, *Блиц*, *Курир*, *Дан* и *Дневник*, као и у недељницима: *Експрес*, *Печат* и *Фактор*.

¹ Мирољуб Јевтић. *Политика се родила из религије*. Београд: Центар за проучавање религије и верску толеранцију, 2022, стр. 241.

Као истински пионир политикологије религије, професор Јевтић, овде се бави горућим питањима, настојећи да са њима упозна ширу јавност, али и да мотивише стручну политиклошку и религиолошку научну заједницу на дубље и систематичније бављење питањима, као што су: проблем забрињавајућег и рапидног опадања стопе природног прираштаја у Србији, али и у Европи, уопште; исламистичка компонента сепаратистичког покрета косовскометохијских Албанаца; илегална миграторна кретања из земаља тзв. *MENA* региона (Блиски Исток и Северна Африка) према Европи; јеврејско-палестински спор око Јерусалима; тзв. “зелена трансверзала”; малоруско питање, са посебним освртом на питање спорне украјинске “автокефалије”; мултикултурализам савремене секуларизоване и атеизиране Европе; тзв. “грађанско” или “цивилно” друштво; српско питање у Црној Гори, са нарочитим акцентом на улогу Српске Православне Цркве у њему и др...

Једна од главних теза професора Јевтића, која се провлачи криз читаву књигу и која је заједничка за све ове теме јесте, по речима самог аутора: “да се религија као политичка чињеница мора уважавати свуда у свету” (стр. 84), што је, неоспорно, један од важнијих елемената у формирању актуелне политичке стварности (Јовановић, 2021).

Но, поред тога, и са становишта православног монархизма, теме којима се професор Јевтић овде бави јесу од круцијалене важности, будући да је садржај аутохтоне и веродостојне српске монархистичке политичке идеје, превасходно, импрегниран православном духовношћу (Јовановић, 2020). Лишити српску монархистичку идеју својих православних и духовних основа, значило би њено обесмишљавање и деградацију, те лишавање њене потке поменутог основе.

Управо због тога, професор Јевтић, на једном другом месту, бавећи се Његошем, кроз призму политикологије религије (Јовановић, 2019), вели: “По нашем мишљењу, постоје три личности које су међаши српске историје, културе, државног и друштвеног живота. То су Свети Сава, Карађорђе и Његош. Свети Сава као утемељивач српске државе заједно са својим оцем Стефаном Немањом, Карађорђе “бич тирјанах” који “из мртвијех Србе дозва, дуну живот српској души” и на крају Његош, Ловћенски тајновидац. Он је по мишљењу аутора ових редова сублимација свега што је српство, православље, хришћанство и човекољубље. Целокупно Његошево дело је ода борби за правду, пре свега за правду па тек онда за слободу, јер слободе нема без правде. Његош је борац не само зато што је владар теократске српске Црне Горе него зато што се без борбе неки људи и неке идеје не могу довести: “к познанију права а то је људска дужност најсветија”. Он је владар, али и свештеник, монах, владика ратничке српске православне хришћанске заједнице која је приморана на борбу. Креатор политике која се инспирише православљем, дакле религијом” (Јевтић, 2015: 15).

На послетку, кад имамо на уму да је професор Јевтић међу првима, који се овом тематиком, упорно, научно и систематично позабавио и громогласно јавно иступио у југословенској и српској јавности,

још од 1986. године, није за чуђење што нам, прелиставајући ову интересантну књигу, из сећања навиру опомињуће и отрежњујуће речи Његове Светости Патријарха српског Варнаве, који је својевремено приметио: “Пребацују нам што уводимо политику у Цркву! Не уносимо ми политику у Цркву, него уносе отров у цео организам народни они који су изгубили и памет и родољубље и поштење... Ко ће казати народу истину ако не народна света Црква? Одакле ће се чути глас Божији и глас пригушене народне свести, ако не из Светосавске Цркве? Ја се не бојим овога што сад говорим. Ја се бојим да нисам одоцнио да ово јавим народу. Можда сам ово требао раније рећи. Бојим се одговараћу зато пред судом Божијим...” (Варнава, 2010: 52).

Професор Јевтић, пак, нема разлога за оваквом врстом зебње и дилеме. Читав свој досадашњи научни опус посветио је овој материји, неућутно сведочећи истину да религија има значајан утицај на политички живот, баш као што се ни утицај политике нипошто не може пренебрећи и игнористати у религијској сфери. О томе беловидо сведоче и странице, над којима смо наднети.

ЛИТЕРАТУРА

- Варнава патријарх српски. *Тријумф светосавља*. Београд: Друштво Нова искра, 2010.
- Јевтић, Мирољуб. *Његош и ислам*. Београд: Центар за проучавање религије и верску толеранцију, 2015.
- Јевтић, Мирољуб. *Политика се родила из религије*. Београд: Центар за проучавање религије и верску толеранцију, 2022.
- Јовановић, Хаџи Ненад М. “Његошев доживљај ислама (кроз призму књиге 'Његош и ислам')”. *Балканске синтезе* 6, 3 (2019): 57-107.
- Јовановић, Хаџи Ненад М. *Српски мислиоци о хришћанским основама монархије*. Београд: Центар за проучавање религије и верску толеранцију, 2020.
- Јовановић, Хаџи Ненад М. *Религија, Бајден и Србија*. Београд: Институт за политичко умрежавање, 2021.
- Jevtić, Miroslub*. “25 Years of Politology of Religion”, *Christianity, World, Politics* 23 (2019): 151-158.

Ћакон мср Хаџи Ненад М. Јовановић